

დასწრო 26 წევრი ამ საზოგადოებისა და სხვა გარეშენი. კრებამ მოიხილა მოხსენება ექ. სეგალისა იმის შესახებ, რომ ნავაგი და უწმინდურება მდინარე რიონში ჩაყაროს, თუ არა. თვით ბ-ნი ექიმი იმ აზრს ადგა, რომ ნავაგი რიონში უნდა ჩაყაროს, რადგან მდინარე უკარგავს მავნებელს თვისებას ყოველსავე უწმინდურებასაო. კრებამ ერთ-ბიძად უარყოფს წინადადება და არ შეიწყარა ექ. სეგალის აზრი.

* ფასანაურა: 28 ოქტომბერს, საღამოს 9 საათზე, ფასანაურდგან წავიდა კავკასიის ოზურგეთის ტყის ზედამხედველი არდასენოვი. გზაზედ ეტლის ცხენები სამჯერ დაფრთხნენ. ორჯერ მშვიდობით გადაარჩა მგზავრი, მაგრამ მესამეზედ-კი შეშინდა, ხრამში არსად გადაადგონ დაფრთხალობა ცხენებმა ეტლით, „გადმოხტა, ქვეშ მოჰყვა ეტლს და სულ ერთიანად დაიფრთხა. სხვათა შორის ფილტვები ისე დაუშვდა, რომ მარჯვენა მხარეს ანთება-კი დაეწყო. ავადმყოფი სამს დღეს ფასანაურში იყო უშეშვოდ და უეჭომოდ, ვიდრე თითონვე არ დაიბარებდა ექიმს. საკვირველი ის არის, რომ საქართველოს სამხედრო გზას ერთი ექიმი არსადა ჰყავს და უბედური შემთხვევა-კი ხშირად ხდება. ნუ თუ მოვალე არ არის გზა, რომ უზრუნველ ჰყოს სიცოცხლე და ჯან-მრთელობა ამ გზაზედ მოგზაურებისა და ერთი ექიმი მაინც იყოლიოს, რომ პირველი შემწეობა მიეცეს გზაზედ დაშვებულსა და დასახიჩრებულს, რის მიზეზიც ხშირად თითონ გზის მმართველობაა?

* მარადეა (ბათუმის ოლქი): ბ-ნი იესე კილიბარე გვწერს: მარადეაში ყოფნის დროს ბ-ნმა ზ. კიკინაძემ დამიტოვა 800-ზე მეტი სხვადასხვა ქართული წიგნი მარადეის „ურასტის“ ქართველ მაჰმადიანებში გასაგვრებლად. 400-მდე წიგნი უკვე დავურთვე ისეთებს, რომელთაც მკორეოდნად იციან კითხვა. მათ შემწეობით სხვებიც ისწავლიან წიგნს და ამ სახით იმედი, ნელ-ნელა გავრცელდება ქართული წერა-კითხვა. ქართულის წერა-კითხვის სწავლას ხელს შეუწყობს ის გარემოებაცა, რომ ყოველს წიგნში: „ლოცვებში“, მაჰმადის ცხოვრებაში“ და „ლექსებში“ ქართული ანბანი ჩართული პირველ ფურცლად. ამ წიგნებით წახალისებულდება გონიის ურასტის დაბა ბორჩხაში სიამოვნებით დაიწყეს ქართველ მაჰმადიანთა პატარა ყმაწვილებმა ანბანის სწავლა. ამ დაბაში სცხოვრობს პატრიარქული თ. ივანე ხარიტონის ძე ჯიანი, რომელიც დიდად მეცადინეობს ქართველ მაჰმადიანებში წიგნების მოაწესას და წერა-კითხვის გავრცელებას. ბ-ნი ჯიანი თვითონაც ასწავლის რამდენისამე ქართველ მაჰმადიანის ყმაწვილს წიგნს. სასურველია, რომ პატრიარქული ივ. ჯიანის მაგალითს იმ სხვა ქართველებმაც მიჰმადონ, რომელნიც ქართველ მაჰმადიანთა შორის სცხოვრობენ. ცოტ-ცოტაობით, ერთმანეთის დახმარებით, ყველას გარჯითა და გულ-მოღვინებით ბოლოს დიდად საქმე გაკეთდება. საქართველოს ბედნიერებაც მაშინ დაიწყება, როცა ამოღებამაჰმადიანი ქართველობაც და დაგვიხლოვდება, მხარს მოგვცემს

ნის გზამ დაგვლუპაო. „მაშინამ“ ჩამოგვიტანა „ხორველიო“. როცა მართლა გაჩნდა სენი, სოფლებს თავზარი დაეცა და შეშინებული მცხოვრებლები დიდს ფაცა-ფუცში ჩაცვიდნენ. მირთალია, დანიშნული სანიტარები დადიოდნენ სოფლად და ასუფთავებდნენ ეზო-სახლებს მცხოვრებლებს, მაგრამ მართა ამით რა გაკეთებოდა. ის საშინელი ქაობი და გუბე წყალი, რომელიც დამტრედიანია, მთავრობამ ვარშემო სოფლების მკლაფ-ლონით შეასწორა, მაგრამ ამანაც ვერ გვიშველა. სანამ იმს გავაკეთებდით, მანამდის გაჩნდა ხოლერა და მუშებმა ეს სენი სოფლებში გაიტანეს. პირველად გახდა ჩვენს სოფელში ავად ერთი ჩვენის სოფლის გლეხი, საბა კალაძე. საწყალი შვილმა მოიყვანა მკვდარ ცოცხალი საყინედგან. ეს გლეხი მეორე დღეს გარდაიცვალა. ამ კაცისთვის არც წამალი იყო, არც ექიმი და არც ნუგეში. ავადმყოფს ცოლ-შვილისა და ერთის სახლიკაცის ს. კალაძის მეტი არავინ მიეკარა. გარდაიცვალა ეს გლეხი და დასაფლავეს მაშინვე: ცოლი, შვილი და სიმამრა. არც შემოწმება, არც დენინფექცია იმ ხანად. ამ დაუდევრობის შედეგი იყო ამ გლეხისავე ერთად ერთის ვაჟის ავად გახდომა იმავე სენით.

* ამ თვის 10 ბორჩალის მცხოვრებელმა აბოვიანმა პოლიციაში გამოაცხადა, რომ 8 ნოემბერს ავლაბარში ჩემს ნათესავს ქორწილი ჰქონდა. ქორწილად წამოსვლის დროს გზაში ჩემს ცოლის დას თავს დაესხნენ ტფილისის მცხოვრებელი გიორგი ნიკოლოზიშვილი და გიორგი ლოლაძე და თავიდან ააგლიჯეს რამდენიმე ოქროს ფურთი და ხელიდან საპაჯური მოსტაცესო. დამნაშავენი შეიპყრეს.

დაბაჯ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

სოფ. აქვანი (ქუთაისის მხარა): ჩვენი უბედურება ის იყო, რომ ხოლერა გაჩნდა ჩვენში ამ ზაფხულს და პატრონი-კი არავინ გვყავდა. როცა სოფელს გამოუტყდა, მიიღეთ რამდონისძიება, კარები შემოპობეთ, წამლებისთვის ფული გამოიღეთო, ყველამ უარი სთქვა. მეცე გაუჭირდათ საქმე, კარები შემოპობეს და ფულიც გამოიღეს კომლზედ ექვს-ექვსი შაური, მაგრამ ამანაც ბევრი არა გვიშველა-რა. რამდენადც ტფილისის გუბერნიაში მხნედ იბრძოდნენ: ტფილისის თვით-მმართველობა, მთავრობა, პოლიცია, სათავად-აზნაურო ბანკი და მრავალი კერძო კაცი, იმდენად ქუთაისის გუბერნიაში მიიმედ მოქმედებდნენ. „ცხოველ არიან იმერნი, მტერთა მიმცემი რისხვისა“-ო და ის-კი არა თუ იმერლებმა ყური არ გაიბერტყეს, ვიდრე საქმე არ გამწვავდა. ჩვენი სოფელი პირველში დაიმედებული იყო, რომ დაუბატოებელი სტუმარი ვერ შემოუფილოდა, მაგრამ მოსტყუდა. დ. სამტრედიანში მოიღვა ჯერ ფეხი და შემდეგ სოფლებსაც გაისივინა. გლეხები ამბობდნენ: ჩვენ ეგ მტერი ვერ შემოგვივიდოდა, მაგრამ რკი-

ნის გზამ დაგვლუპაო. „მაშინამ“ ჩამოგვიტანა „ხორველიო“. როცა მართლა გაჩნდა სენი, სოფლებს თავზარი დაეცა და შეშინებული მცხოვრებლები დიდს ფაცა-ფუცში ჩაცვიდნენ. მირთალია, დანიშნული სანიტარები დადიოდნენ სოფლად და ასუფთავებდნენ ეზო-სახლებს მცხოვრებლებს, მაგრამ მართა ამით რა გაკეთებოდა. ის საშინელი ქაობი და გუბე წყალი, რომელიც დამტრედიანია, მთავრობამ ვარშემო სოფლების მკლაფ-ლონით შეასწორა, მაგრამ ამანაც ვერ გვიშველა. სანამ იმს გავაკეთებდით, მანამდის გაჩნდა ხოლერა და მუშებმა ეს სენი სოფლებში გაიტანეს. პირველად გახდა ჩვენს სოფელში ავად ერთი ჩვენის სოფლის გლეხი, საბა კალაძე. საწყალი შვილმა მოიყვანა მკვდარ ცოცხალი საყინედგან. ეს გლეხი მეორე დღეს გარდაიცვალა. ამ კაცისთვის არც წამალი იყო, არც ექიმი და არც ნუგეში. ავადმყოფს ცოლ-შვილისა და ერთის სახლიკაცის ს. კალაძის მეტი არავინ მიეკარა. გარდაიცვალა ეს გლეხი და დასაფლავეს მაშინვე: ცოლი, შვილი და სიმამრა. არც შემოწმება, არც დენინფექცია იმ ხანად. ამ დაუდევრობის შედეგი იყო ამ გლეხისავე ერთად ერთის ვაჟის ავად გახდომა იმავე სენით.

სამშობლო.

ვინ იცის, რამდენი ოჯახია დღეს მგლოვიარედ ჩვენში და ან რამდენს ოჯახს კიდევ მოივლის ასეთივე მწარე ბედი. გახშირდა ქურდ-ავაზაკობა, გახშირდა კაცის კვლა, გახშირდა ძალ-დატანებით ძარცვა და გლეჯა. ყოველ ამ აკაკობის გამო ბევრი წავიდა საქიოს საუკუნოს განსასვენებლად. დამე ისე არ გავივლის, ერთი თოფ-რევოლვერების ტყაც-ტყუცი არ ასტყდეს, კაცისა თუ ქალის კვილი—დავისისამე სახლის განიავების ყრიაშული არ შემოგვსმით. რა ამბავია, რა მოხდა?—კითხულობთ გულ-გახეთქილი და პასუხად გვსმით: წუხელ ყაჩაღები დაესხნენ ერთს სახლს; სახლის პატრონმა უმალ გაიგო და შემოსვლისათანავე მიეგება და გულმამაცურად, სტყორცნის ერთმანეთს ტყვია, სახლის პატრონი მოჰკლეს, ცხენები მოიტაცეს ყაჩაღებმა და გაჰყურცლეს. ამა და ამ კაცს რაღა დაემართა, რომ უფრო უფარესად ჰკივოდა და წიოდა?—წუხელ ავაზაკებმა წაართვეს: ცხენი, ძროხა. იმ მესამეს რაღა მოუვიდა?—იმას შვილი, თუ ქმარი მოუტლეს წუხელ ავაზაკობისთვის. მეოთხე ოჯახი იმას სტირის, რომ სათესი მიწა ჰქონდა სა-მუშავოდ, მკის დროს მებატონემ ეს მუშა კაცი გადადგინა ყანიდან და ხელი ააღებინა ცოლ-შვილის საკვებ კინახულზედ. გლეხი შეებრძოლა მებატონეს თოფით და იარაღით და ორივენი მსხვერპლნი შეიქნენ თავიანთის ძალ-მოძრეობისა. აი ამისთანა ამბებია დღეს ჩვენში. დ. ზუგდიდში მოჰკლეს თ. ნიკო ჩიჩუა. თ. ჩიჩუას ყანაში შვილი და თურმე აზნ. გ—ას ოთხი ძროხა. ჩიჩუამ დაიჭირა და მიიბახეხედა. მოვიდა ძროხების წასაყვანად მეუღლე აზნ. გ—ასი, მაგრამ ჩიჩუამ თითო ძროხა ორ-ორ აბაზის ნაკლებ არ მისცა, ქალმა ქმარს უამბოდა გაახელა ენით. უკანასკნელმა ჩამოიკიდა ლეკური, შეჯდა ცხენზედ და გულ-მოსული მოვიდა ჩიჩუასთან.

ნარკვევი

ამას წინადა ჩრდილოეთ საავგენტოს დეპუტამ ამბავი მოგვიტანა, რომ კესეგოლის რაზმის ქალიშვილი თხოვრებოდა. ბევრს ეოცებოდა სიტყვა „რაზმის ქალიშვილი“ და აგრეთვე ის გარემოებაც, რომ დეპუტამ საჭიროდ იცნო ამ ამბის ადნიშვნა. ამის პასუხად მოგვუყვას ვაზ. „Варш. Дневник“-ი დგან რამდენიმე საბიოგრაფიო ცნობა ამ რაზმის ქალიშვილის შესახებ. 1877 წლის 12 იანვრის სუსხიანს საღამოს კესეგოლის გრენადერებმა გადაიარეს ტუნჯინის მინდორი, ის იყო ბრძოლა გადახანდათ ყარაღაჯასთან და აღრიანოპოლისაკენ მიეშურებოდნენ. მთელი მიღამო მოდენილი იყო უსულო, მოკლულ და მოთოშილ ადამიანებით, დამტყრულის მარხილებით და დახოცილ ცხენებით და ამ სიკვდილისა და ვანადგურების ველს ზედ დასტრიალებდნენ ყვავ-ყარანი შესაზარის ძაბილით. ის

იყო, უკანასკნელი რაზმი უხვედა ამ საზარელს გზას, ჰშორებოდა, რომ ჯარისკაცების ყურადღება მიიქცია მკვლაც და დახოცილია შორისიდან მოსწონებოდა წესტმა კენსამ და გინებამ ბავშვისამ. როდესაც ახლო მივიდნენ ჯარისკაცებმა ჰანხეს, რომ გაყინულ-გათოშილი უსულოდ ეგდა მდიდრულ ტინსამოსიანი ყმაწვილი ქალი და გაშეშებული ხელებით გულზედ მიეკრა სამის წლის გოგონა, ჯერ კიდევ ცოცხალი და შესაბრალოსად მგმინავი. მაშინვე შეახვეს წამოსასხამში ეს ყმაწვილი და ეტლში ჩასვეს. ასე უცაბედად და შემთხვევით გადაჩინილი ბავშვი რაზმს დასდევდა მხედრობის დროს და მისი მომვლელები გრენადერები იყვნენ, რომელნიც დიდად ნახდა კვილადონდენ ყმაწვილს. როდესაც ბრძოლა გათავდა, რაზმის აფიცრთა საზოგადოებამ გადასწვიტა ეშვილა ეს, ბრძოლის ველზედ ნაპოვნი, პაწინა გოგონა. ღვთივ განსვენებულმა იმპერატორმა მარიამ ალექსანდრეს ასულმა ბრძანება გასცა, რომ ამ გოგონასთვის სახელად კესეგოლის რაზმის ქალიშვილი ეწოდებინათ.

უმალღესის ბრძანებით, ეს ყმაწვილი ღვთის ბარჯით მიიღეს ვარშავას ალექსანდრე-მარიას დედათა ინსტიტუტში, სადაც პაწინა მოწაფემ დიდი სიყვარული მოიპოვა როგორც უფროსებისა, ისე ახვანავებისა. საუბრადღებო ის არის, რომ როდესაც ახვანავები დაუძახებდნენ ხოლმე მარიამს (მარია კონსტანტინეს ასულს) სათამაშოდ, საცელქოდ, ის უარს ეუბნებოდა თურმე და მიჭებდა ასახელებდა: „თქვენთვის სულ ერთია და მე-კი, რომ ვიცულქო, სირცხვილი იქნება მთელის ჩემის რაზმისათვისა“.

როდესაც სწავლა დაამთავრა, ყმაწვილი ქალი დასახლდა რაზმის წინაღულ უფროსის, გენერალ პანიუტინის ოჯახში და 1890 წელს ლუცკში თვით ხელმწიფე იმპერატორისა წინაშე წარსდგა. თხოუმეტის წლის განმავლობაში: აფიცრთა მიერ ამ რაზმის ქალიშვილისათვის შედგენილ იქნა თანხა მისდა სამზითოდ და ამას გარდა რაზმი მარიამ კონსტანტინეს ასულს საუცხოო საქორწილო საქუქარს უშვადებს. მისის დანიშნის ამბავი ეუწყა მისი უდიდებულესობას ხელმწიფე იმპერატორისა და უფავსტოკის შეფს ამა რაზმისას, ავსტრიის იმპერატორს ფრანციოსებს.

ამ გვარად, ღირსეულად გვირგვინდება თხოუმეტის წლის მხრუნველობა რაზმისათვის ქალიშვილისათვის, რომლის სურათები თითქმის ყველს აფიცრთა საკრებულოში მოიპოვება. ეჭვი არ არის, რომ სიკვდილამდე სულით თავის რაზმთან შეკავშირებული იქნება მარიამ კესეგოლისა, იმ რაზმთან, რომელმაც ასეთის სიმტკიცით აღასრულა ეს დიდებული, ქეშმარიტად ქრისტიანობრივი საქმე და გრენადერების გამარჯვებასთან შედარებით, ამითიც არა ნაკლებ ისახელა თავი. როგორც მკითხველთაც უწყიან, რაზმის ქალიშვილი უკვე გათხოვდა და დიდის ამბითაც გადაუხდიათ მისი ქორწილი. ქორწილს წარჩინებული საზოგადოება დასწრები.

წერილი ამბავი

ბუღაის სამკურნალო აკადემიას პაქ-მაიად დაუნიშნავს 700 ფრანკი, რომელიც მიეცემა მას, ვინც საუკეთესო თხზულებას დასწერს ცხენების ისტუქციას შესახებ და გამოარკვევს, როდის გაჩნდა ეს სენი და ან რა ბუნებასაა. ვინც ამ სენის წამაღს გამოავიწყებს და ვინც ასეთის თხზულებას დასწერს, უნდა წარუდგინოს აკადემიას 1893 წლის 1 იანვრამდე. — იმავე აკადემიას მეორე პრემიაც დაუნიშნავს 4,000 ფრანკი, რომელიც მიეცემა მას, ვინც 1894 წლის 1 თებერვამდე წარუდგინოს აკადემიას საუკეთესო თხზულებას შესახებ იმისა, თუ რა სხეულებას ბუნება და რა სსუფაუბით შეიძლება ამ სენისაგან მოარჩინა.

— უკანასკნელ წიგნში ფრანგულ ეუ-
რნალ „Annal de Institut Pasteur“-
ის ექიმს Henri Potteven-ს მოკ-
ყავს ცნობა შესახებ ამისა, თუ
1891 წლის განმავლობაში რამდენ კა-
ცისთვის აუფრათ ცოფი პასტურის ში-
წკობით. აღნიშნულ წელს პასტურის მო-
გონილის წესით აუფრათ 1,564 კაცი-
სთვის, რომელთაც ცოფიან ცხოველ-
ბასაგან უფრათ დაჯებნადა. ამ რიც-
ხიდან მხოლოდ 9 კაცი დაჯებ-
და, რაც 0,57% შეადგენს. ამ
ეჭვსა წლის განმავლობაში პასტურის
სამკურნალოში—პარიში—ცოფიან ცო-
ველებსაგან დაჯებნად 10,964 კაცი-
სთვის აუფრათ და ამ რიცხიდან გა-
დაჯებულა მხოლოდ 68 კაცი, რაც
შეადგენს 0,59%.

— რამდენსამე წლის წინად პარიში
ერთმა გამდიდრებულმა მკურნალმა ქალმა—
პარი-ბატონელმა დარბ მკურნალ ქალ-
ბას ეთარებას გასაუმჯობესებლად შე-
სწირა უკვე წელი 10,000 ფრანკი. ამ
ფულს პარიზის ქალაქის გამგებმა აძლევს
პრემიად ამ მკურნალ ქალს, რომელიც აღა-
რებული იქნება კომისიისაგან „Reine-
des modistes“—ესე იგი მოდების დე-
ლოჟად. ამ „Reine des modistes“-
განდდატებასაგან კომისია ათს ამოი-
ჩქვს სხვა უკვესად უფრო დი-
სკულსა და ამოტან ერთს ქალს,
რომელსაც უნდა გადაეცეს ბატონე-
ლის სანუკში 10,000 ფრანკი. მო-
მავლ 1893 წლისთვის 200 კაცი-
დატ-ქალბიდან უკვე ამოუჩქვიათ „Re-
in des modistes“-თად 22 წლის
გასათხარარი ქალი მიუჩატისა, ხა-
დინგდარს შეილი...

დეკემბა

9 ნოემბერი

პარიზი. გუშინ ხელმწიფე
იმპერატორმა და ხელმწიფე იმპერა-
ტრიცამ დაათვლიერეს ახლად გამა-
რთული გამოფენა ხალხულობისა.

გენერალ-ადიუტანტი ადმირალი
თედორე მიხეილის ძე ნოვოსილსკი
გარდაიცვალა.

პარიზი. დეპუტატთა პალატამ გა-
ნახილა პანამის საზოგადოების საქ-
მე. ბულანელმა დელაემ, დიდის ხმა-
ურობის დროს, მოითხოვა: პარლამენ-
ტის მიერ გამოძიება დანიშნეთო და
ამხთანვე ამტკიცებდ, პანამის სა-
ზოგადოებამ 150 დეპუტატს 3 მი-
ლიონი ფრანკი ქრთამი მისცა,
ოღონდ ეცდნეთ, აქციების ნაწილ-
ნაწილად გამოცემის კანონ-პროექტი
დამტკიცდეს. შემდეგ დელაემ სთქვა:
იმავე საზოგადოებამ 100 ფრანკიდ-
გან 400,000 ფრანკამდე ფული და-
პხარჯა ერთის გაზეთისა და რომელი-
სამე საპოლიტიკო მოღვაწეს დასა-
ქრთამავდაო. ლუბემ პალატასა სთხო-
ვა, დაწყნარდითო და სთქვა, რომ
დეპუტატ დელაემ მიერ წარმოტყულ
სიტყვების გამო გამოძიება იქნება
დანიშნული ამ საქმის გამოსარკვე-
დაო. „მთავრობას არაფრის დაფარე-
ბა არ ექრებაო“, წარმოსთქვა დასას-
რულ ლუბემ. ტამის ცემა. პალატამ
ერთხელ გადასწყვიტა, 33 წევრთა-
გან შემდგარმა კომისიამ განიხილოს
ეს საქმეო.

დღეს დიდმა მთავარმა სერგეი ალექ-
სანდრეს ძემ პრეზიდენტი კარნო ინა-
ხულა და 1/2 საათს ესაუბრა.

11 ნოემბერი
პარიზი. „Journal de St.-
Petersbourg“-ი ამბობს გერმანიის
გაზეთების პასუხად, რომ რუსეთს
სრულიად ფიქრად არა აქვს შემცი-
როს გატანა საზღვარ-გარედ პურისა,
რადგან წლებადელი მოსავალი ისე-
თია, რომ ამ გვარ ღონისძიებათა მი-
ება საქირა არ არისო.

ლონდონი. თუმცა მოლაპარაკე-
ბა რუსეთსა და ინგლისს შორის პა-
მირის შესახებ კვლავ სწარმოებს სა-
სურველის მიმართულებით, მაგრამ
მინც გაზეთების ლაპარაკი, რომ
ვითომ მალე სრული მორიგება ჩა-
მოვარდებაო, ჯერ ნადრევა.

სოფია. გამოცხადებულია, ბრძა-
ნება, რომლის ძალითაც ნება-დარ-
თულია, რომ მოურადგენენ ლენდერ-
ბანკს სესხის ასაღებად რკინის გზათა
განსამტებლად ბოლგარიაში. სესხისა-
თვის ობლიგაციები გამოიცემა ნა-
წილ-ნაწილად და თითო ათ თუმ-
ნიანი ობლიგაცია გამოცემის დროს
ელირება 88 მანათი.

ბერლინი. იმპერატორის სეფე-სი-
ტყვაში, რომელიც წარმოტყულ
იქნა რეისტრის მუშაობის დაწყე-
ბის დღეს, ნათქვამია, რომ გერმა-
ნიის საეკონომიკო ვითარება ვერ არის
სასურველიო, მაგრამ თან სეფე-სი-
ტყვა მოიხსენიებს კარგს მოსავალს
და იმ გარემოებასაც, რომ მთავრო-
ბა სცდილობს მოპოვებულ იქნას ახა-
ლი ასპარეზი გერმანიის შრომისა-
თვისაო. შემდეგ ნათქვამია, რომ გე-
რმანიის უკეთ დაცვისთვის რეის-
ტრის წარედგინება კანონ-პროექტი,
რომელიც შეეხება იმას, თუ რა ახა-
ლის წესით უნდა გადაწყდეს რა-
დენობა ჯარისა. ბოლოს სეფე-სი-
ტყვა ამბობს, რომ თუმცა ამის გა-
მო ბეგრდება ხარჯი, მაგრამ რაკი
შემოსავლიდამ ბევრს მიეკერძაეთ მო-
კავშირე სახელმწიფოთა ამიტომ ეს
უკანასკნელი მოიხსენებენ ამ ხარ-
ჯის გაძლიერებასაო.

ბრიუსელი. დღეს დაიწყო მუშა-
ობა იმ კონფერენციამ, რომელსაც
საგნად აქვს სხვა-და-სხვა ქვეყნის ფუ-
ლის გაერთიანების საქმე განიხი-
ლოს. მინისტრი ბრანოერტი მიესალ-
მა დელეგატებს და აუხსნა მნიშვნე-
ლობა კონფერენციისა; ორატორმა
უფრო ვრცლად ილაპარაკა კურსის
დაუდგრომელობის შესახებ და გამო-
მოაცხადა, რომ საერთა-შორისო მო-
რიგებით შეიძლება მხოლოდ ავიცი-
ლოთ თავიდან ასეთი დაუდგრომე-
ლობა კურსისაო. დასასრულ მინი-
სტრმა აღიარა უპირატესობა ლათინ-
თა ტომის ერთა კავშირისა.

ვეტერნურის ბირეა, 10 ნოემბ.

სახელი	მუდმი- ლი	გაზე- თის.	ბუფ- ლის.
მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ნუო-მანთონი ოქრო	8,89	8,11	—
ტამოუნის კუბონები	161 3/4	162 1/2	—
მანეთიანი ვერცხლის ფული	1,08	1,09	—
5% პირველის შინა- განის სესხის მომგები	—	—	241 1/4
ბილიტი	—	—	219 1/4
— მორისა	—	—	—
ანგლო-რუსული თავად- ნაურობის პანკის მომ- გები ფურცელი	—	—	190 3/4
გირანობის ფურცელი	—	—	—
ტფილისის პანკისა:	—	—	—
6% —	102	—	—
5% —	—	—	99,02
ქუთაისის პანკისა 6% —	102	—	—
5% —	99,88	—	—
5% ობლიგაც. ტფი- ლისის ქალაქის საკრე- დიტო საზოგადოებ სა	97 3/4	—	—

გამოსადეგი ცნობანი
მიმოსვლა ცეცხლის გეგმებისა შავს
ზღვაზედ
რკინის გზის საგონვლა
ტფილისიდან ბათუმს მიღის საფოსტო
მატარებელი 9 ს. 30 წ. დილ.
ბათუმიდან ტფილისს მიღის. . . 9 ს.
52 წ. საღ.
„ „ 12 ს. 25 წ. შუად.
ტფილისიდან ბაქოს მიღის 1 ს. 25 წ.
შუად.
ბაქოდან ტფილისს მიღის „ . . . 5 ს.
50 წ. საღ.
ტფილისსა და განჯას შუა.
ტფილისიდან განჯას მიღის . . . 9 ს.
20 წ. საღ.
განჯიდან ტფილისს მიღის „ . . . 7 ს.
30 წ. დილ.

ბათუმიდან გადის:
ხუთ შაბათობით: დღისით 4 საათზე
მოკლე გზით, შეივლის ნოვოროსისკში,
კვირაობით ღამის 2 საათზე, შორის
გზით, შეივლის ფოთსა და ყველა ნავთსა-
დგურში. სამშაბათობით: დღისით 4
საათზე სოხუმისა და ნოვოროსისკით.

ბათუმი მოდის:
ღამის 12 საათზე სწორე გზით ნოვორო-
სისკისა და სოხუმით.
ოთხშაბათობით: დღისით სწორე
გზით კერხსა და ნოვოროსისკით.
პარასკეობით: საღამოთი შორის გზით
ყველა ნავთსადგურებში შეივლის.

ფოთში მოდის:
საფოსტო და სახალხო ბათუმიდან კვირა
დილით, განთიადისა.
პარასკეობით: საფოსტო და სახალ-
ხო ოდესიდან დღისით.
სამშაბათობით: დღისით სახალხო
და საქონლისა ოდესიდან.
ხუთ შაბათობით: სახალხო და სა-
ქონლისა ბათუმიდან. დღისით,
ფოთიდან გადის:
პარასკეობით: ნაშუადღევს ორ სა-
თზე საფოსტო და სახალხო ოდესაში და
ყველა ნავთსადგურში შეივლის, დღისით,
საათზე.
ხუთ შაბათობით: საფოსტო და სა-
ხალხო საქმის გათავების შემდეგ ბათუმიში.
სახალხო და საქონლისა ბათუმიში, სამშა-
ბათობით, დღისით 10 საათზე.
სახალხო და საქონლისა ხუთშაბათობით,
ოდესაში და ყველა ნავთსადგურში შეი-
ვლის.

საქონლისა და სახალხო გემზე II და III
კლასის მოგზაურები მიიღებიან უსაგზო-
დაც.

განსხალბანი

ტფილისის საბაღოსო საწაფლებელში
მისაღვამი მგზაგმევი დაიწყება
ამა წლის 3 დეკემბრს
(3—167—1)

გბილის ექიმი J. N. მრბელი

სოლოლაკზედ, საკუთ. სახლში №14—16
ავადმყოფებს მიიღებს:
დილით 8-დან 12 საათამდე.
საღამოთი 4-დან 6 საათამდე.
კვირა-უძვე დღეებში
დილის 8 საათიდან ნაშუადღევს
2 საათამდე. (150—137)

გამოსადეგი რამებიორი ამგადმბს

პირველ დაწყებით სასწავლე-
ბლისა და პროგინაზიის ეგვლა
კლასის შეკრდებს
დილის 8—10 საათამდე და ნაშუადღევს
3—8 საათამდე.
ადრესი: „ივერის“ რედაქციისა.

კახურის ღვინის გაჭრობა

ალექსანდრა ეპალიანის ძე, მუშევრის
ვუცხადებთ ჩვენს მუშტრებს და სხვათაც, რომ ტფილისში მიხეილის
ქუჩაზედ, № 72, მიხეილის საავადმყოფოს ახლოს კახურის ღვინის გაჭრო-
ბა გვაქვს გამართული 1870 წლიდან. თუ შემოგვიკვეთავს ვინმე, კარის
ღირსებისა და პირიან ფასად ვზავნით ღვინოს ყველან. საუკეთესო ღირ-
სების ღვინოების ყიდვისათვის შემდეგი ვაფლავება გვაქვს მიღებული.
პარიკოდან დიდი ვერცხლის შედგა, ენევიოდან (შევიცარიანია) დი-
დი ოქროს შედგა და პირველი ჯილდო ლენტი, ბრიუსელიდან (ბელ-
გიაშია) დიდი ოქროს შედგა, მარსელის აკადემიისაგან ორდენი საპატიო ლე-
გიონისა ლენტი, ნიკადან (საფრანგეთშია) დიდი ოქროს შედგა და ვა-
რა ლენტი აქასიოდან (საფრანგეთშია) დიდი ოქროს შედგა და ვა-
რა ლენტი, ბორდოდან (საფრანგეთშია) დიდი ოქროს შედგა და ვა-
რა ლენტი, პარიკის აკადემიისაგან ღვინის ღირსების შედარების შემდეგ დი-
დი ოქროს შედგა, ლონდონიდან (ინგლისშია) დიდი ოქროს შედგა და
ვაფლავა ლენტი, ყაზანიდან ვერცხლის შედგა, ტფილისის მიხეილის საავად-
მყოფოსაგან ვერცხლის შედგა და ნიდერლანდის სამეფოდან დიდი ოქროს
შედგა და ნიშანი ლენტიფრთ.

მ ო წ მ ო ბ ა ნ ი :
კავკასიის გამოფენის საპატიო მოწმობა, დიდი ოქროს ვაფლავისა, მე-43
დრავუნთა ტყეის პოლიკის მოწმობის ფურცელი, მოწმობა ტფილისის მიხეილის
საავადმყოფოს, მოწმობა ამავე საავადმყოფოს ექიმებისაგან, მოწმობა კავკასიის
სამკურნალო მმართველობისაგან, მოწმობა რკინის გზის სამკურნალოსაგან
და მოწმობავე კავკასიის საზოგადო პრიკაზისაგან.
წიგნის მოსაწერი ადრესი: ქ. ტფილისი, ალექსანდრე თუნევის (ღვი-
ნის საწყობი მიხეილის ქუჩაზედ, № 72.).
ალექსანდრე ე. თუნევი.

კერძო ექიმი
პრიობრაშენსკი
ანჩეს ელექტრონიკა: ფანადისებურ და გალანისებურ ხელოსან და
ფენის სიდამბლეს, ნეკრესის სნეულებას, ნეკრესის ქარსა და
კონტრაქტურას (გასაყავს სსსკს); ანჩეს აგრეთვე სიდამბლისაგან
ურუდ, ბრმად და მუნჯად ჩაჯარნილთა.
ამას გარდა, სწამლობს დედათა სნეულებას და სიფილისს,
ავადმყოფებს მიაღებს უკვე დღე: დილის ცხრა საათიდან 12 სა-
თამდე და საღამოთი 7—8-მდე.
ადრესი: მიხეილისა და ელისაბედის ქუჩის კუთხე, სახლი პა-
პოვისა, № 9/2, ვარანცუკის ძეგლიდან მეოთხე სახლი.
(10—8)

VERITABLE BENEDICTINE
(ნამდვილი ღვინო ბენედიქტინი)
Fécamp-ის საბატონი (საფრანგეთში)
საუცხოო, ადამიანის მომლონიერებელი, საქმლის მონე-
ლების ხელ-შემწყობი და მადის აღმძვრელი.
ეკლასზედ საუკეთესო ღვინოა შერასა
VERITABLE LIQUEUR BENÉDICTINE
Marques déposées en France et à l'Étranger
A. Grandjean
კუველთვის მოითხოვეთ, რომ
ოთხ-კუთხი იარლიკი ჰქონდეს
დაკრული ბოთლს ქვემოდას:
უფროსის დირექტორის მიერ
ხელ-მოწერილი.
ი ა შ ი ღ ე მ ბ ა საუკეთესო გასტრონომიის მალა-
ზიებში დეკოველ ქალაქის უსთავრეს ღვინის საწყობებში.

ახლად გამართული
პანსიონი და სასწავლებელი
ა. გ. მირზაშვილისა
იმყოფება გრიბოედოვისა და კრუზენშტეინის ქუჩების კუთხეში, ბა-
ლოდევის სახლში. შევირდები მიიღებიან როგორც პანსიონერებად, ისე
გარედად მოსიარულეებად. სწავლა დაიწყო 25 სექტემბრიდან.
(50—18)

გამოვიდა და ისყიდება „წერა-კითხვის საზოგადოების“ და „ქართველ-
თა წიგნების გამომცემელ ამხანაგობის“ მალაზიაში საყმაწვილო წაგნი სუ-
რათებით ლექსად შ. მღვიმელისა

**წერის
თავთაუკი**

ფასი 20 კაპა. 5—5